

Midt Telemark Landbrukskontor

Det kongelig landbruks- og matdepartement

Deres ref:

Vår ref:
09/1427-4

Saksbeh:
Tora Skjerkholt Aarnes, 35957771
tora.skjerkholt.aarnes@midt-telemark.no

Arkivkode:
FA-v00

Dato:
28.01.2010

Oversendelse av vedtak, høringsuttalelse til forslag om vernehjemmel i jordlova

Vedlagt følger utskrift av møteboka, sak 005/10 for Bø kommune.

Med hilsen

Tora Skjerkholt Aarnes
landbrukssjef

SAKSGANG			
Styre/råd/utval	Møtedato	Sak nr	Saksbeh.
Utval for plan, teknikk og næring	19.01.2010	005/10	PA

Saksansvarleg: Tora Skjerkholt
Aarnes
Oppfølgingsansvar:

Arkiv: K2-
V60

Arkivsaknr.: 10/22
Tidsfrist:

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM VERNEHJEMMEL I JORDLOVA

Vedlegg: Endringsforslag - Lov om jord (jordlova)
Landbruksdep. Høring – forslag til vernehjemmel i jordloven dat. 11.09.2009
Statens Landbruksforvaltning – Rapport: Vernehjemmel i jordlova.

Saksomtale: Dyrka jord er en ikke fornybar ressurs som er nødvendig for at man i framtida skal kunne produsere mat på egen jord. Omfanget av omdisponering av matjord til andre formål i Norge er så stort at det er behov for tiltak.

Regjeringen har fastsatt et mål for jordvernet ST.meld. nr. 26 (2006-2007). Dette uttrykkes slik:

- Halvere den årlige omdisponeringen av de mest verdifulle jordressursene innen 2010
- Stimulere kommunene til å utpeke kjerneområder for landbruk som grunnlag for kommunale planavklaring
- Stimulere til regionale planprosesser i by- og tettstedsområder, der det trekkes langsiktige jordverngrenser
- Arbeide for å redusere avgangen av dyrka mark til samferdselstiltak

Kun 3% av Norges areal er dyrka mark, kun 1/3 av dette er egnet for matkornproduksjon. I følge SSB ble det i 2008 bygd ned 7 900 dekar matjord, men staten har satt en grense på ikke mer enn 5 700 dekar årlig. Tallene fra SSB er dessuten muligens undervurderte slik at gapet mellom faktisk nedbygd areal og målsetning kan være større.

Det er Statens landbruksforvaltning (SLF) som har fått i oppdrag å utrede en hjemmel for vern av dyrka mark. Endringen som foreslås er:

- At Kongen får myndighet til å gi verdifulle jordressurser varig vern som jordbruksområder. Dette innebærer at jordbruksdriften i jordvernområdet i hovedsak fortsetter som før

- At adgangen til å omdisponere og fradele dyrka jord på eiendommer i jordvernområdene blir innskrenket. Det er forslått endrede kriterier for dispensasjon (samt søknadsplikt også for omdisponering av dyrka jord til bl.a driftsbygninger og gård- og driftsveger)
- At myndigheten til å gi samtykke til omdisponering og deling i jordvernsområdene plasseres hos Fylkesmannen. Statens landbruksforvaltning blir klagemyndighet.
- At vernet skal gjelde verdifull jord. Arealenes kvalitet og egnethet i matproduksjon, særlig for matkorn, vil være et vesentlig kriterium, men også arealer til førproduksjon kan være aktuelle.
- At arealene bør være av en viss størrelse og mest mulig sammenhengende
- At det settes i gang en prosess for å vurdere aktuelle jordvernområder i alle deler av landet når loven er trådt i kraft
- At verneprosesser deretter kan igangsettes for enkeltstående områder
- At Fylkesmannen fremmer forslag overfor SLF som deretter vurderer og avgjør hvilke konkrete områder som skal utredes for vern
- At det legges til rette for gode medvirkningsprosesser slik at grunneiere, planmyndigheter og andre får anledning til å uttale seg
- At de strengere bestemmelsene skal gjelde fra det tidspunkt SLF har fattet vedtak om oppstart av verneprosess.

SLF legger til grunn at vedtak om jordvern er en rådighetsregulering som i utgangspunktet må tåles erstatningsfritt. Det blir også presisert at forslaget ikke endrer betydningen av å opprettholde et sterkt jordvern også i områder som ligger utenfor jordvernområdene.

Vurdering

Midt-Telemark kommunene er ikke i samme presset situasjon som kommuner i mer sentrale strøk. Likevel er det ofte aktuell problematikk også her om en skal bruke dyrka mark til utbygging. Vi er i en region med mye verdifull kornjord, ofte ligger den gode jorda sentrumsnært og kan by på konflikter i forhold til sentrumsutvikling.

Oftest er likevel beslutningen om å omdisponere og bygge ned dyrka jord truffet etter plan- og bygningsloven. Ny planlov har for øvrig en bestemmelse som gir Kongen mulighet til å begrense adgangen til å endre deler av kommuneplanens arealdel. Det ligger i denne bestemmelse en mulighet for langsiktig vern når nasjonale eller regionale hensyn tilsier det. Jordvern vil naturlig komme inn i denne sammenhengen i forbindelse med en kommuneplanprosess. Vernebestemmelse i jordloven vil være en enda sterkere presisering av behovet for å da vare på matjorda.

Vi kan ikke se at innføring av en vernehjemmel vil medføre vesentlige negative konsekvenser. Det kan bli noe mer omstendelig å få utvikle landbruket innenfor vernområdene da utbyggingstiltak blir søknadspliktig og spørsmål omdisponering- og deling forslås å skulle godkjennes av Fylkesmannen. Det sies i forslaget at jordbruksdriften i hovedsak skal forstette som før, men det skal kreves søknadsplikt også for omdisponering til driftsbygninger og gårds- og driftsveger. Man må forutsette at skjerpa krav til

godkjenning for slike formål ikke ødelegger for å utvikle tradisjonelt og utradisjonelt landbruk i disse områdene.

Konklusjon

Økt fokus på verdien av matjorda er viktig. Rådmannen viser til vurderingen ovenfor og tilrår ut fra et helhetlig perspektiv at Bø kommune støtter forslaget.

Rådmannen tilrår: Utval for plan,teknikk og næring i Bø viser til vurderingen som følger i saken og gir sin støtte til forslaget fra Landbruks- og matdepartementet om å innføre en vernehjemmel i jordloven

PTN-005/10 Vedtak: Arnt Lankaas (Frp) fremma fyljande forslag: Høyringa støttast ikkje då dette er eit inngrep i disponering av privat eigedom.

Som rådmannes si tilråding med **4 mot 1 røyst**. Bergit Kåsa hadde ikkje kome då denne saka blei handsama.